

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI

Ceny prenumeraty: miesięcznie 5 mk. z odnośnikiem do domu 4.50 bez odnośnika kwartalnie 25 mk. Cena pojedynczego numeru 30 fenigów.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—8 po poł. Rękoписów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Ceny ogłoszeń: za wiersz jednospaltowy da 1 kol. 25mk. 100-fenigów, za II i III kol. 1 mk. 50fen. na IV kol. 75 fenigów. Ogłoszenia drobne po 20 fenigów, za wyraz.

Adres Redakcji i Administracji CZĘSTOCHOWA, ulica Panny Marii Nr. 28. Telefon Nr. 50. Skrzynka pocztowa № 25.

Teatr „PARYSKI”

Program od Wtorku 20-go do Piątku 23-go Maja 1919 r.

Każdy powinien zobaczyć pełny włoski obraz!

pod tytułem:

„Wojna o panowanie nad światem”

II-ga serja „CABIRI”

Stanowiąca odrębną całość (dalszy ciąg losy Cabiri) w 5 aktach, autora D'ANNUNZIO.

Krwawe bitwy olbrzymich mas ludzkich.—Szturmowanie warownych twierdz.—Zmaganie się atletów z tłumem.—Walenie się murów oblężniczych z lecącymi w przepaść tysiącami ofiar.—Dziki orgie rozbestwionego żołdactwa.—Gwałty nad bezbronnymi niewolnikami.—Oswobodzony lub z pod jarzma tronów.

Muzyka: Oktet Artystyczny pod dyrekcją p. **Jerzego Bursika** b. dyrektora orkiestry w Zakopanem
Pomimo nadzwyczaj kosztownej dzierżawy obrazu **oeny miejsc niepodwyższone.**

W sprawie rewindykacji dorobku kulturalnego Polski.

Rejestracja strat.

Biuro Prac Kongresowych, przystępując do zliwizowania wywiezionych z Polski w przeciągu czasu od r. 1872 aż do dni ostatnich wszelkich zbiorów muzealnych i archiwalnych, artystycznych i naukowych, które były w posiadaniu państwa, instytucji lub osób prywatnych — podaje do wiadomości ogółu, co następuje:

1. Zinwentaryzowanie powyższe ma na celu przedstawienie Kongresowi Pokojowemu ogromu strat dorobku kulturalnego, które naród polski poniósł i szkodliwy wykazem potrzebnym podjąć środki powiększenia zbiorów lub ewentualnego odszkodowania oraz państwa, które rozbioru Polski dokonywały — a w czasach następnych wspomniane przedmioty skonfiskowały, wywioły, owakuowały lub zniszczyły.

2. Póznadane jest, żeby urzędy państwowe, zarządy miejskie, gminne i parafialne, instytucje i organizacje społeczne, jak również osoby prywatne, posiadające jakiegokolwiek wiadomości co do strat z tej działalności, szadnie Biura Prac Kongresowych ustaliły. Zgłoszenia wiadomości od wyżej — jak również pretensji osobnych — składac należy piśmieinnie (pod adresem: Biuro Prac Kongresowych, Warszawa, Pałac Kronenberga Plac Małachowski), o ile możliwości niezwłocznie, gdyż rewindykacja dorobku kulturalnego salawiona być musi w drodze układów międzynarodowych, już rozpoczętych.

3. Przes przedmioty, o których tu mowa, rozumie się wszelkie zbiory i przedmioty muzealne, biblioteczne, archiwalne (rękopisy, dokumenty, spisy i katalogi, naukowe przyrządy i

przedmioty gabinetów naukowych), przedmioty i utensylia kultu religijnego (dszony, obrazy, paramenta, szczytnia, szaty), urządzenia i meble wania artystycznego lub historycznego znaczenia — oraz wszelkiego rodzaju pamiątki historyczne polskie.

4. Wiadomości, powinny być jak najściślejsze, poparte możliwie dokumentami (lub powiadzonymi z nich odpisami) ułatwiającymi odbiór i gawierac winny spis rzeczy, datę, miejsce i okoliczności wywozu lub zniszczenia, przypuszczalnie miejsce obecnego przechowywania oraz prowizoryczną ocenę.

Apel niniejszy w interesie kultury narodowej i właścicieli przedmiotów powinien spotkać się ze szczerzejszym poparciem i zalesie odzwiek nietylko w stolicach, lecz i w najdalszych zakątkach prowincji i kresów, ogółończych zabytków kultury polskiej — szczególnie przy nawiązaniu list ostatnich.

Uwaga: Dla ułatwienia podania szczegółów sądanych Biuro opracowało schemat odpowiedzi, który załącza przy niniejszym.

SCHEMAT WYKAZÓW dotyczących wywozu zbiorów naukowych artystycznych z Polski.

I. Wykaz przedmiotów wywiezionych: liczba przedmiotów każdej kategorii.

II. Data wywozu (przynajmniej w przybliżeniu).

III. Skąd wywieziono (miejscowość nazwa instytucji, nazwisko właściciela).

IV. Tytuł własności obiektu przed wywiezieniem z Polski:

1. własność Państwa Polskiego, instytucji państwowych lub Korony polskiej;
2. własność osobista panującego przed r. 1795 lub po r. 1795 z uwzględnieniem źródła nabycia;
3. własność kościołów, zakonów i władz duchownych wszelkich wyznań;
4. własność miast i instytucji miejskich;
5. własność instytucji społecznych (towarzystw naukowych, muzeów, archiwów, szkół, zbiorów, bibliotek itp.) — z wykazaniem fundacji i zastrzeżeń, zwłaszcza dotyczących rozwiązań instytucji;
6. własność prywatna (przedmioty posiadające wartość artystyczną, naukową, historyczną, zabytkową i pamiątkową);
7. Tytuł prawny wywozu: wymienie przyczyn i zasad (ukazów, rozkazów, rozporządzeń), na podstawie których wywóz został dokonany:
 1. zawładnięcie własnością państwa wola polską jako taka — względnie jej wywóz — na skutek rozbiorów, zniesienia odrębności poszczególnych organów państwowych i instytucji polskich;
 2. konfiskata i represje (jak np. deportacja zbiorów za ich wybitnie polski charakter);
 3. trofea — względnie łup wojenny i grabież przez poszczególne jednostki, z wyszczególnieniem okoliczności towarzyszących sprawie (względnie dalszych kolei przedmiotów).

Uwaga: Ważne, wśród jakich okoliczności zostały zabrane przedmioty przez stronę, uważając je za trofea; do takich mogłyby być saliczone chorągwie i standardy wojsk polskich, atoli tylko o tyle, o ileby pod nimi podnosz danej wojny (powstania) wojska polskie walczący, a więc nie standardy w liczbę 65, wyszukane przez rosyjską administrację i wywiezione po r. 1881;

4. ewakuacja urzędowa, półurzędowa i prywatna, dokonana dobrowolnie przez właścicieli czy pod przymusem, — dla istotnej potrzeby, czy też pod pozorem tylko ochrony zbiorów przed niebezpieczeństwem walk.

VI. Gdzie przedmioty wywiezione obecnie się znajdują (dokładne nazwy instytucji, nazwiska właścicieli adresy i t. p.)

VII. Straty z powodu wywozu lub po wywozie (zniszczenie przez chęćność lub gwałtowność wywozu, marnowanie się zbiorów i butwień ich po piwnicach, wszelkie nadużycia — jak rozdarowywanie, rozsprzedawanie, rozproszenie kompletu, usuwanie obiektów lub palenie ze względu na ich zbyt narodowy polski „buntowniczy” lub katolicki charakter); możliwe dokładne cyfry zniszczonych przedmiotów.

VIII. Wartość pieniężna przedmiotów zniszczonych, satraczonych lub rozproszonych, nie dających się odszukać: sumy przybliżone, potrzebne do sądów o indemnizacje.

Uwaga, dotycząca wszystkich 6-śmiu punktów: na wszystkich twierdzenia załączony o ile możności dowody — względnie powołanie się na tytuły publikacji, zwłaszcza urzędowych, akty urzędowe, świadectwa współczesnych i t. p.

Z WIDOWNI WYDARZEŃ.

Niemcy podpiszą pokój!

Parry. Wielekroć dzienniaki parady przynoszą sensacyjne oświadczenia niemieckiego sekretarza delegacji pokojowej w Wersalu.

Według tego oświadczenia Niemcy podpiszą zapewne warunki pokojowe a wazystko inne, co Niemcy obecnie podjął, czynią tylko ze względu taktycznych.

Nowe starcie z Włochami.

na konferencji pokojowej.

Warszawa. Na konferencji pokojowej przysłał do ponownego starcia z Włochami, mianowicie Veniseloś oświadczył, że Grecja obcuje przy swoich sądach i nie odstąpi od nich, ponieważ jest w po-

KTO NABĘDZIE

50 Polską Pożyczkę Państwową 50

zabezpieczoną całym majątkiem Państwa przed dniem 1-go lipca 1919 roku otrzyma

przy wymianie posiadanej jeszcze gotówki w rozmiarach nieprzewyższających sumy przedstawionych jednocześnie asygnat w tejże wartości złotych polskich więcej niż otrzymują ci, którzy przedłożą gotówkę do zamiany bez okazania asygnat. 0758

siedaniu trójnych traktatów, zawartych z Anglią i Francją. Sonnino i Orlando po tom oświadczeniu wzburzeni bardzo opuścili posiedzenie.

Rozstrzelanie 15,000 bolszewików.

Głównowodzący armią syberyjską, posuwając się szybko od Uralu ku Woiłdze, generał Kozłozak, wydał odezwę do ludności, która jest jeszcze pod jarzmem bolszewickim. Odezwę tę lotniczo armii syberyjskiej zrzucają na miasta i wsie, które połączone są na drodze ofensywnej gen. Kozłozaka. W odezwie tej mówi Kozłozak:

Frezoz z władzą bolszewicką! Podnoście powstanie przeciwko władzy bolszewickiej. Zabijajcie komisarzy bolszewickich!

Oddziały mojej armii niebawem wkroczą do was. Wszyscy, którzy byli na służbie u bolszewików, dopomogali im, sympatyzowali z nimi, będą bez żadnego sądu powieszani.

Ponieważ gen. Kozłozak we wszystkich zajmowanych punktach święście otrzymuje obietnicę — rząd moskiewski niedawno przyznał, że w przeciągu jednego tylko miesiąca Kozłozak na terenie przyslaskim powiesi i rozstrzela 15 tysięcy bolszewików — więc odezwę w bardzo wielu razach wywołuje pożądany efekt, ludność przy zbliżaniu się oddziałów Kozłozaka powstaje przeciwko władzom bolszewickim, czem znacznie ułatwia Kozłozakowi akcję wojenną.

Revolucja antydynastyczna w Bułgarii.

Wersal. Renter potwierdza wiadomość z Sofii, że szerszy się tam ruch rewolucyjny przeciw dynastji bułgarskiej. Przysięgi do gwałtownych demonstracji, w czasie których demonstranci szturmowali zamek. Czesi wojska, wysłanego przeciw demonstrantom, przyłączyła się do nich. W Kwestiondium ogłoszono republikę sowiecką.

Amerykańskie transporty żywnościowe.

Kowno. Do Kowna przybył drugi amerykański transport żywnościowy. Niezależnie od maki Ameryka dostarczyła dużą ilość modykamentów.

Karol Habsburg pod opieką Anglii.

Paryż. Były cesarz austriacki Karol wystosował do konferencji pokojowej protest przeciw przeprowadzonej konfiskacie jego dóbr w Austrii i w Węgrzech. Pretensje cesarza Karola dotyczą poparcia ze strony Anglii. Również kr. Rene Parma swiercił się do Clemenceau z podobnym protestem.

Śmiędzynarodowienie Petersburga.

Sztokholm. Radio Poznańskie. Piotrgrod, który ongiś liczył przeszło milion mieszkańców, ma ich obecnie zaledwie 400 tysięcy.

Woloczka żydów bolszewików do Polski.

Piasnk. — Przybyli z Rosji reemigranci opowiadają, że w granicach Polski ciągną całe masy żydów z rodzinami, którzy obawiają się groźby ciężkim w Rosji rzezi i chcą znaleźć schronienie w Polsce.

Zbłogowie ci głównie kierują się ku Piasnkowi, w którego okolicach najłatwiej się przodostac. Wśród tych zbłogów znajduje się wielu wybitnych działaczy bolszewickich, z prowincjonalnych miast rosyjskich, którzy widząc chylenie się ku upadkowi rządów komisarzy ludowych, ujęli pragną przed zemstą gubionej przez nich ludności.

Zajęcie Smary.

Bern. Ukraińskie biuro prasowe donosi, że wojska generała Kotzaka obsadziło Smare.

Wojna Rumunii z Rosją.

Raryż. Według Biura Reutersa wskutek ultimatum rosyjskiego do Rumunii Rumunia i Rosja bolszewicka znajdują się na stopie wojennej.

Zajęcie Smyrny.

Saloniki. W Smyrnie wydławało wojsko alianckie. Francuzi zajęli forty, grecy obsadziли najważniejsze części miasta, a Anglij zaś i włosi okolice miasta. Zawiadomiono rząd turcki o zajściu miasta na zasadzie art. 7 układu rozejmowego.

Sprawy polskie

Wszystkie pisma polskie na Górnym Śląsku zawieszono.

Do Warszawy przybył p. Kazimierz Czapla z Bytomia, podkomisarz naczelnej Rady Ludowej na Górnym Śląsku. Rząd niemiecki zawiesił wszystkie gazety polskie, zakazał wszelkich odezw do narodu, biura komisarjatu obstawił wojskiem, a następnie specjalnym dekretem komenderującego generała we Wrocławiu podkomisarjatu rozwiązał.

Okopy na granicy górnośląskiej.

Jak donoszą z nad granicy górnośląskiej, na całej granicy G. Śląska Niemcy zaczęli kopać rowy i sypać okopy.

Górny Śląsk prosi Warszawę o odwet.

Warszawa. Donoszą z Bytomia: Ministerjum spraw wewn. w Warszawie otrzymało z Bytomia nast. doniesienie Podkomisarjatu dla Śląskat Niemieckie władze cywilne za zgodą władz wojskowych i rządu berlińskiego uchwałyli aresztować natychmiast wszystkich przywódców ludu polskiego na Górnym Śląsku. W powiecie katowickim aresztowali 25 a w powiecie bytomskim 38 osób. Wszystkie osoby zamierzają Niemcy zaraz wywieźć. W reszcie powiatów aresztowania nastąpią jutro i pojutrze. Prosimy o odwet przez aresztowanie za każdego polaka 10 Niemców. Prosimy donieść o nacytjach niemieckich konferencji pokojowej. Całem aresztowad jest wzburzył ludność polską do tego stopnia, aby się chyliła broni i dała sposobność do wyróżnienia ludu polskiego i do znieszczenia bogactw górnośląskich. Wzywaliśmy ludność asfismazi po miastach, aby mimo gwałtów zachowała spokój.

Gremadzenie się przeciw potakom.

Gdańsk. „Gazeta Gdańska“ donosi: W ubiegłą niedzielę odbyło się posiedzenie „Volkeratn“, na którym zastanawiano się nad sposobami zwalczenia polaków. Przedstawiciel generalnej komendy major Wagner, obecny na posiedzeniu, oświadczył, że komenda generała poczyna już dawno wszelkie przygotowania, aby z jak największymi siłami wystąpić przeciw polakom. Major Wagner oświadczył dalej, że sił wojskowych wystarczy, gdyż w najbliższych dniach oczekiwali należy w Gdańsku powrotu wojsk niemieckich z pod Litawy, które teras staną do walki z polakami.

Prześladowanie polaków.

Waktem rozporządzenia sądzięgo śledego w Gdańsku, który prowadzi dochodzenia przeciw członkom podsekretarjatu naczelnej rady ludowej w Gdańsku, oskarżonym o rzekomo zdradę stanu, dokonano rewizji w lokalnym podsekretarjatu, i sebrano całą korespondencją, która nadeszła do 20 kwietnia br.

Zdobycie Sambora, Żółki i Łucka.

Komunikat polskiego sztabu generalnego. Warszawa. Komunikat sztabu generalnego wojska polskiego z dnia 16-go maja 1919 roku. Urzędowo do noszą:

Front Galicyjski: Na odcinku ustrykomy silne bandy ukraińskie u siłowo uszkościł tor kolejowy między Krosienkiem i Startawą; zamiar ten został uderomiony przez nasze placówki.

Pod Chyrowem i Nowym Mestem otywiona działalność ukraińskich paroli wywiadowych. C. y. rów, miasto i dworzec, Posada Chyrowska i Posada Nowomiejska o strzellwane były kilkakrotnie w ciągu dnia przez artylerję nieprzyjaciela.

Front Wołyński: Bez zmiany.

Zbłogiemu do nas stamemow! Oskłitce towarzyszyli komendant Równa i kilku wyszych oficerów ukraińskich, którzy jako przeciwnicy bolszewizmu zmuszeni byli do ucieczki.

Front Litewsko-Białoruski: Atak nieprzyjaciela na pozycje nasze pod Milejkowem (na wschód od Bogdnowa) odparto, pozatem na całym froncie wzmożona działalność wywiadowa.

Komunikat Sztabu Generalnego Wojsk Polskich z dnia 17 b.m. donosi:

Front galicyjski.

Ukraińcy od dłuższego czasu atakowali nasze pozycje w Galicji Wschodniej, jednocześnie starając się odwrócić naszą uwagę ciągniemy propozycjami zawieszenia broni. Dla położenia kresu temu dwuznacznemu stanowisku nakazało naczelne dowództwo upewnić naszą sytuację w sposób ofensywny.

W wykonaniu tego rozkazu wojska nasze, stojące pod rozkazami gen. Iwaszkiewicza, przełamowały trzy linie umocnione linje ukraińskie, posuwając się prawem biegiem Strwiążu, zajęły Stary Sambor. Wzięto wielo jeńców i zdobyto ukraiński pociąg pancerny.

Jednocześnie oddziały nasze posuwają się szybko na południe od toru kolejowego Przemysł — Grótek Jagielloński zajęły dn. 16 | 5 wieczorem Sambor i przeprowadziły przez nieuczynione mosty pod Samborem na prawy brzeg Dniestru.

Inna nasza kolumna po zlamaniu ataków ukraińskich posunęła się również naprzód w kierunku południowym i zdobyła Radki i Komarno.

Pod Lwowem nieprzyjacieli usiłował raz jeszcze atakować pozycje nasze od Mikłaszowa, leos atak załamał się. W kontrataku obsadziłmy Stroniatyn i Hrebenag.

Po ościskich walkach dn. 16 | 5 zajęliśmy Żółkiew.

Oddziały nasze obecnie stoją na północno wschód od Lwowa na linji Żółkiew — Turynka — Mosty Wielkie. Nieprzyjacieli ofnają się na linję rzeki Zeland.

Front wołyński:

Wojska grupy wołyńskiej zaatakowały dnia 16 | 5, od północy i od wschodu, Łuck, jednocześnie kawalerja nasza, przeprowadziła się na prawa brzeg Styru, pod Boratynem, odpięła ukraińcom odwrót; w kierunku na Dubno i Równo. Nieprzyjacieli po krótkiej zaciętej walce będa obratony zostali broń. Wzięto do niewoli dowódcę frontu ukraińskiego północno zachodniego, atamana Osieczkiego i dowódców dwóch ukraińskich dywizji wraz z ich sztabami. Zdobyto 18 dział, liczny tabor kolejowy, wieża lotn. broni, amunicji i innego materjału wojennego. Wzięto 2000 jeńców.

Wracując do Łucka wojska nasze z generałem Karolikiem uciekłe, witanie były owacyjnile przez miejscową ludność.

Front litewsko-białoruski.

Zdobycie nasza w Świętolaach waroń do 200 jeńców, w tem 16 tu oficerów, zdobyto przytem 10 kulołow, pozatem bez zmiany.

W z. Szef Sztabu Generalnego Hailer, m. p. pułkownik.

Sprawa Galicji wschodniej.

Paryż. Rada szterech szewowiasz Austrii i Węgry do uszanla zarządzeń oentny w sprawie Galicji wschodniej.

Litwa i Polska.

Bern. Prasa francuska donosi, że stosunki między Polską a Litwą wskutek zajęcia Wilna przez wojska polskie i proklamacji Pilsudskiego, przybrały oryginalny charakter. Rząd litewski w Kownie, na którego osiedził Slesiewiczus, wysłał wieść do Warszawy, do której wnoszą: dr. Szawalski jako przewodniczący; „Domantas, jako sekretarza i Welikis jako atthase wojskowy.

Sytuacja w Wilnie.

Wilno 17-go maja. Z rządami polskimi w Wilnie nie chcą się pogodzić tydzi, prawosławne duchowieństwo i rosjanie urzędowcy. Przed ustąpieniem Niemców z Wil-

na przybyło tam mnóstwo Rosjan, którzy posornie uciekali przed zbiorstwami, a w rezultacie pragąd przygotować sobie zawczasu rozmaite stanowiska urzędowe. Żydzi, którzy się cieszyli ogromną protekcją Niemców i w wielu niemieckich urzędach i zakładach pełnił funkcję urzędników, z równą radością przyjęli rząd i republikę sowiecko-białoruską, która im również zapewniła wpływ na rządy i możliwość dalszego wykonywania ludności polskiej. Tę też gdy Wilno odebrano bolszewikom, żydzi z bronią w ręku bronili przystępu do miasta wojskom polskimi.

W czasie panowania bolszewików wielkie zasługi położyli biskup Matulewicz, który zotwarcił i śmiąło postępować w kazaniach bolszewizm i a narobią.

Uchwała lwowskiej Rady miejskiej.

W dniu wczorajszym rada m. Lwowa uchwaliła następującą rezolucję:

„Wobec wiadomości o zamiaroznem narzuceniu swywołokam wojskom polskim rozejmu który miałby pod barbarzyńską przemocą ukraińską pozostawić przezwana ościg Galicji Wschodniej z przeszło milionową ludnością polską i całą pracą polaków stworzonym do życia i Polski niezbednem zagłębieniem nafotowem — rada stoletczna m. Lwowa oświadcza że wszelkie podobne próby cały arad polski odczuje jako gwałt, obelgę i krzywdę i że przed zwołaniem o swobodzieństw całej Galicji wschodniej z pod okrataych rządów zoidawstwa ukraińskiego, ręką niemiecko-austriackich i pruskich oficerów kierowanego, przed zupełnem uwolnieniem draczonej i mordowanej ludności polskiej z niemieckiej, w jakim ta ludność się znajduje o żadnym rozejmie, o żadnem zawieszeniu broni mowy być nie powinno.

Rada miejska zwraca się do naczelnika państwa, do rządu i sejmiku z gorącym wezwaniem o stawienie wszelkim podobnym próbom jaknajbardziejiej stanowczego odporu.

Konfederacja Chocholowska.

Dnia 4 maja zawzięta się konfederacja ku obronie granic Polski w Chocholowie na Podhalu. Starym swywozalem ma się zwąć od miejsc gdzie powstała, Chocholowska, tak jak była od Baru — Barska, od Tyszwowa — Tyszwowiecka.

Cel konferencji, obrona granic Rzeczpospolitej i to wszystkich, polowych i południowych i wschodnich, i zachodnich. Ożow idzie od Tatr, od granic południowych, a imna się odbija o wszystkie szlasy Polski.

Rada generalna konfederacji Chocholowskiej ma siedzibę w Zakopanem.

Członkami jej są dr. St. E. Eszdalkowski — przywódca Wojtech Brzaga — plearz, Jan Wróblewski — skarbnik.

Medzy członkami Rady znajdują się: ks. F. Mohel, Kaz. Tejmajer, Stefan Zeromski, Luwik Chabalski, Al. Hallerowa (słona generała), Henrykowa Sienkiewicowa i in.

Uwierzenie rozruchów w Kolbuszowskiem.

Z Tarnowa donoszą: W całym powiecie Kolbuszowskim władze ogłosiły rozruchy. Stanowisko władz spokojnie ludność. Rozstrzelano 64 letniego przywódcę bandy. Aresztowano i oddano pod sąd dorasły kilkanascie jeńców. Ekwadycja generał Szamotoy osyżjada z agitatorów całej okolicy.

Batalion wojska odcyż wiesz Wole Remiszewska, gdzie ułrywa się wielu bandytów, desertorów i agitatorów. Nikt nie może wyjść z miast po przez kordon wojskowy. W otchłapi usiłował przejść kordón, ale musieli poddać się wojsku i rzesz broń. Ujęto ich i odwieziono do Byszowa.

W całym powiecie rozleplono listki wileszenia urzędowe o rozstrzeleniu przywódcy rozruchów.

Sensacyjne aresztowania w Kielcach.

Niedawno aresztowano 11 osób pochodzących z Austrii niemieckie

odejrzanych o systematyczny zamulenie złota, drobnych pieniędzy i różnych towarów. Jak się dowiadujemy obecnie „Gazeta Kielecka” śledztwo w tej sprawie prowadzone jest bardzo energicznie i przybiera coraz większe rozmiary. Aresztowania w Kielcach i poza Kielcami dokonane są w dalszym ciągu. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że szandierzy udali się wpaść na ślad szeroko rozgałęzionej organizacji przemyślniczej.

Konfiskata.
Kraków. „Ilustrowany dziennik polski” konfiskowano onegdaj z polecenia władz.

ODEZWA
Naczelnej Rady Ludowej
do poznaczyków.

Komisariat Naczelnej Rady Ludowej wydał następującą odezwę:
Obywatele! Zwycięska koalicja na konferencji pokojowej w Wersalu ostrzegła losy ziemi polskiej. Rzeczpospolita Polska wchodzi w wie nieprzedawnione historyczne prawa. Zapewnia ona każdemu obywatelowi jakiegokolwiek wyznania lub języka swobodę i poszanowanie jego praw, wyzwoleń i obywateli. Niemniemieli agitatorzy i awanturnicy sączą na tem, aby uniemolwić maszy spokojny rozwój wypadków, i unicestwić zaczątek zgodnej współpracy. Głoszą oni hasła gwałtownego i gwałtownego oporu, który po niesłychanych ofiarach przez nich wszczętej przedwczesnej wojny światowej zalałby morzem krwi i potęgi prusko-roskiej dzielnicę i w zgłuszona jej oświecić. Rzeczpospolita polska w najbliższym sojuszu ze zwyciężką koalicją wystąpi bezwzględnie przeciw każdemu zamiarowi, skierowanemu przeciw dostrzeżeniu i utrzymaniu pokoju wojny. Komisariat Naczelnej Rady Ludowej w Poznaniu, jako mandatarz rząd Rzeczypospolitej polskiej, ostrzega wszystkich obywateli i działaczy, przyczynających się do konwencji pokojowej Polsce, przed niemiemieli agitatorami. Każdy akt poru, rokoszu, nieposłuszeństwa, sterczenia lub poniewierania interesów polskich dzielnice niezajętych jeszcze dotąd przez wojska polskie, opiewany po dniu 8 maja 1919 r. uważany będzie surowo według prawa wojennego. Każdy odpowiedzialny będzie w całości i tydzień za czyjkolwiek gwałtu lub nieporządkowania wyrokem konferencji pokojowej. Obywatele niemieckiej narodowości w dalszej chwili bardziej niż kiedykolwiek kardynalnym obowiązkiem obywateli jest spokój. Wolna demokratyczna Rzeczpospolita polska spozniewa się, że każdy trzeźwo i jasno zdaje sobie sprawę z faktycznego położenia politycznego! Li tylko we wspólnej pracy, we wspólnym porozumieniu i w najdalej idącej tolerancji znajduje ona rejunkim dla wspólnej swobodnej, grozę wojny światowej usuwającej przyszłości. Zwierzcie wolnej, demokratycznej, prawa wszystkich szanującej Rzeczypospolitej polskiej.

Komisariat Naczelnej Rady Ludowej.

KRONIKA

— Uruchomienie fabryki Raków. W ministerstwie spraw wewnętrznych, pod przewodnictwem wice-ministra Beka odbyła się narada w sprawie zatrudnienia możliwie największej ilości bezrobotnych i jednocześnie jaknajrasjonalniejszego postawienia sprawy uruchomienia niektórych warsztatów pracy.
Sprawa uruchomienia zakładów metalurgicznych w Polsce, a w pierwszym rzędzie fabryki Raków i zakładów Ostrowieckich przedstawia się następująco:
Dla huty Raków ministerstwo przemysłu i handlu zamówiło już w Ciemnym parcie rygi żelaznych do walcowni, co dostarczy surowca dla młynów fabryk. Część tych rygi już nadzieła. Posa tym ze Śląska nadeszło 500 wagonów surowki martenowskiej i wreszcie zamówiono koks, którego 450 wagonów już otrzymano. W ten sposób można będzie już uruchomić jeden (z trzech 3ch) piec na Rakowie, który nie jest zniszczony. Braku-

Wyłączenie przedstawieli fabryk młynów i lokomobil „Pepek”

Dom Techniczno-Handlowy.
Inż. W. Kukliński i K. Deloff
Częstochowa, ul. Dojazd № 9, telef. № 80.

Je tylko ferromanganu, którego 50 ton znajduje się w Herbach Pruskich i przypuszczalnie w krótkim czasie nadejdzie do Częstochowy.

Huta Raków może dostarczyć z jednego wielkiego pieca 150 tys. pudłów miesięcznie materiału dla pieców martenowskich. A skoro zakłady Ostrowieckie dostaną metal martenowski to — w połączeniu z tą ilością surowca, jaki posiadają, mogą być odtąd uruchomione oszczędnie i zalać się wyrobem płuców, narzędzi rolniczych i materiałów dla warsztatów kolejowych.

— Wiec dla inteligencji. Dzisiaj, we wtorek, o godz. 7 wiecz. poseł J. Zygorski urządza wiec sprawozdawczy dla inteligencji. Prosi o jak najliczniejsze przybycie ze względu na sprawy wielkiej wagi, które w swym sprawozdaniu poruszy. Wiec odbędzie się w sali Ogólna Robotnicza.

— Dwóć młki amerykańskiej chwilo wostrzymamy. Potniając przewóz młki amerykańskiej z Gdańska do Warszawy uległ chwilo wostrzymaniu, Ministerium apropracji wstrzymało wywóz transportów młki na prowincję. Wobec czego Deputacja żywaociowa, nie posiadając dostatecznych zapasów, zmuszona jest przerwać wywazanie młki amerykańskiej na powiat, jak również z tego powodu nie doszł do skutku projektowany wywiez, chleba pszennego od 16 maja.

— Ryż nadchodzi. Na depesze, wysłanową przez Deputację do Ministerium apropracji w sprawie dyspozycji ośnoście do przyjeżdżających 2ch wagonów ryżu, dotychczas nie otrzymano odpowiedzi. Natomiast w sobotę nadeszły drugie 2 wagony ryżu, co do którego również brak wszelkich instrukcji, dotyczących podziału pomiędzy ludność.

— Zapisy na pożyczkę państwową. Zapisy na 5 proc. obligi skarbu polsk. w Banku Handlowym w Warszawie oddział w Częstochowie w d. 18 i 19 1919 r. 6 osób miejscowych rb. 63,900, mk. 700, kor. — i 11 osób samiejscowych rb. 8,000, mk. 900, kor. 200. Razem rb. 71,900, mk. 1600, kor. 200.
Szkoła powszechna w Rybnie (gmina Mykanów) rb. 400.

W dniach ostatnich następujące osoby podpisały sumy znaczniejsze na Polską pożyczkę państwową w Warszawie:
Pp. Pollejan smoleński 20,000 mk., Bohdan Zieleniewski 50,000 mk., Stanisław Badelicki 20,000 kor., Józef Karpowicz 31,500 rb., Józef Jasielski 40,000 rb., J. Zielińska 50,000 rb., Stanisław Broniecki 20,000 rb., Szulc i Porzyński 50,000 rb., Mieczysław Krasiewicz 40,000 rb., Brzeskiński 50,500 rb., D. Granini 30,000 rb., oras Tow. ska. L. Z. Hirszowicz 50,000 rb.

— Osobiste. Znany w naszym mieście szerszemu ogółowi z działalności społecznej i publicznej p. Ludomir Starzyński, stał współpracownikiem naszego pisma, który artykuły swe i same uwagi podpisywał pseudonimem „Vetus” lub iniejniami L. S. opuszczając w tych dalszych naszym miasto, nadesłał nam pismo treści następującej:

„Wyjeżdżając w tych dalszych z Częstochowy na posadę w jednym z miast siemi maszowieckiej, i nie mając czasu na osobiste potęgnanie się z wielu osobami, z kótreimi miałem ożywy przyjaźni stosunki współpracowniczy w niektórych instytucjach i organizacjach społecznych m. Częstochowy, korzystam z gościnie udzielonego mi miejsc, przez Śs. Redakcję na imię „Gońca Częstochowskiego”, aby przesłać wszystkim moim tak bliższym jak i dalszym znajomym, uprzejmie wyrazy potęgnania, wraz s trybunalei lepszej przyszłości dla naszej, borykającej się wolać jeszcze z nieprzyjaciółmi, Ojczyzny, a z nią razem i dla wszystkich!”
L. M. Starzyński.
Częstochowa, 19. V. 19 r.

— Z zebrania handlowców. W ub. niedzielę w sali Straży ogniowej odbyło się zebranie pracowników handlowych różnych branż. Zebranie zagał p. Goliński, proponując za przewodniczącego p. Srednickiego. Przy stole przydzielonym zajęli miejsca iako asesorowie pp. Tomaszewski i Ferensowski, pióro trzymał p. Korogold.
Po dłuższych rozprawach uchwalono zwołać w przyszłą sobotę ponownie ogólne zebranie, tymczasem zaś ograniczyć się tylko do wyboru tymczasowej komisji, której zadaniem stało lo w następujący sposób:

a) Zaangażowanie pracowników handlowych m. Częstochowy, aby jaknajliczniej przybyli na następane zebranie.
b) zbadanie bolączek i potrzeb poszczególnych branż i wystąpienie z materiałem mniej więcej gotowym na przyszłym zebraniu.

Do komisji powołano przez akklamację tymczasem 8 przedstawicieli różnych branż, udzielając im prawa kooptacji, oprócz tego do komisji wej dli delegaci zarządu Związku zawodowego pracowników handlowych i przemysłowych m. Częstochowy. Komisja będzie istniała tylko do następnego zebrania, które rozpatrzy się w sytuacji i powożmie decydujące uchwały w sprawie dróg, zmierzających ku poprawie bytu pracowników handlowych.

— Strzał na postrach. W ub. sobotę około godz. 5-6j po poł. przed sklepem p. Krakowieckiego, wyjeżdżając wodką monopolową, na legitymację, powstał taki natłok, że polijca z trudem utrzymywała porządek. Jakis pijany osobaik choiał dostać się do sklepu, nie czekając kolejki. Zwróci onna przed posterunkowego uwaga nie odniosła żadnego skutku. Wobec czego posterunkowy Geizner postanowił opornego osobnika sprawdzić do komisariatu, celem spisania protokołu. Ponieważ kilka osób ujęło się za aresztowaniem, nie pozwalając go zabrać posterunkowego zmuszony był wytrześć na postrach. Przy pomocy drugich policjantów niesfornego „klienta” przyprowadzono do komisariatu, gdzie spisano odpowiedni protokół o zajściu.

Zaznaczyć należy, iż wtrącanie się osób przywrotnych do czynności policji, której ogół uświadomiony wintem współdziałał, a nie przeszkadzał, zasługuje na tywą nagane. Tego rodzaju wybryki jednostek wprowadzają anarchię do stosunków społecznych.

— W walce z paskarstwem W „Kur. Por.” czytamy: Podobnie, jak oswartkowe wiece poświęcone walce z lichwą druzyniana paskarstwem i łapownictwem, niedzielny wiec pod gołem niebem na Dynasach zgromadził tysiączne rzesze.

Grasząc oklaskiwano liemnych mówców, krytykujących obecny stan rzeczy, zywymi osnakami sadowolenia przyjmowane wszystkie ostrzeżenie przeciwko sprawcom tej orgii zwrotny mowy z sapaem aprobowano różne sposoby walki ze złem, tożsamym nasz organizm społeczno gospodarczy.

Projekt zawiesszenia ruchu osobowego w celu skierowania go do sprowadzenia stemulek i innych najniebezpieczniejszych d. zwoia artykułów — uchwalono wśród gromkich oklasków, przyozam ostro atakowan ministra komunikacji za nie dojęstwo i ministra arowizacji — za nieudolność i obojętność. Grabieżtem też oklasko przyjęto wniosek „dyktatury arowizacji”.

W końcu uchwalono rezolucję, do magając się m. in. wzięcia, konfiskaty majątków i kary śmierci na paskarzy i lichwiarzy droższ lianych. Następnym wiec zapowiedziany został wyłączenie w sprawie lichwy mieszczanie wsi

Sprawozdanie Komisji Wielkocennej.

Wpływy w gotówce.
Rada miejska mk. 2,000. — Centralny Komitet rolniczy mk. 1,000. — Biały Krzyż mk. 200. — Patronat mk. 200. — Zrzeszenie Kobiet polskich m. 100. — Zrzeszenie Kobiet polskich Ost. Grossa m. 305 fen. 90, rb. 8. — Cech piekarski mk. 245. — Związek zawodowy masarski oz. mk. 50. — Kwesta w kinematografach m. 677 fen. 58, rb. 2. — Koron 24. — Gospodarze z Glinck Kobylczy m. 1, rb. 28. — Dzielci z Nowej wsi m. 12. — Kawodra Górna m. 58. — Kawodra Dolna m. 79. — Zakład freblowski p. Ligazy m. 46, rb. 12. — Organizacja pomocy żołnierzowi m. 300. — Zebrane przez p. Nowicką m. 540, rb. 25. — Zebrane przez p. Rylikiwą mk. 4081 fen. 26, rb. 9. — Zebr. przez pp. Buhle i Kędziarską m. 235. — Zebrane przez pp. Dreszowką i Mońkowską m. 197. — Zebrane przez pp. Siewicz i Danielał m. 782 fen. 10, rb. 1, kor. 2. — Zebrane przez p. Witczakowską m. 216, rb. 8, koron 28. — w sklepie p. Plekaczynskiej mk. 125 fen. 85. — w sklepie p. Brodzinskiej m. 8. — Ofiary prywatne m. 727 fen. 80. — Złożone w Radakeji „Gońca” m. 8520 f. 35. — rb. 252, koron 38. — złożone w Radakeji „Kuryera” m. 349 fen. 50, rb. 1 kop. 79, koron 4 hal. 99. — Przekazane z Komisji wglifiniej m. 710 f. 77.
Razem wpłynęło mk. 13,797 f. 6, rb. 329 kop. 91, koron 96 hal. 99.
Wydatki na święcone:
Cukier mk. 528 fen. 20. — kielbasa m. 4400. — bozki m. 1185. — mąka, jajka, smalec w Deput. żywn. m. 3869 fen. 50. — jajka dokupione mk. 132 fen. 75. — papier mk. 60. — na wyjazd kurjerom m. 80. — pasy na droge (dla kurjerów) m. 36. — pakiet i gwóźdź m. 27 f. 90. — piwo dokupione m. 98. — piekarnia w koszarach m. 254, drożdże p. Brodzinskiej mk. 160. — za drożdże z browaru przekas. Patronat m. 24. — różne wydatki i postawy m. 62. — mydło mk. 1150. Razem mk. 11986 f. 35.
Porównanie.
Wpływy mk. 13797.06
Wydatki mk. 11986.35

Pozostaje mk. 1810.71, rb. 329.91, kor. 96.99
Sprawdzone. Jadwiga Kuropatwiskra, Józefa Danielał, Stanisława Barylska, Marija Witczakowska, Emilia Dreszowara.
Częstochowa, d. 13 i 15 1919.

Listy do Redakcji.

Szanowny Paule Redaktorze!
Uprzejmie proszę o łaskawe umieszczenie w jego pozytywnym piśmie sprostowania niniejszego.
W numerze wczorajszym „Gońca” p. n. „Dlażego brat mięsa” podane jest, jakoby droższania kiełbasy wywołane była sbrubowaniem przesłaniem cen na fiaki, które kosztują na fiak krakowskiej i markę. Gdyby nie ia, mogłaby kosztować o 50 fen. na fune e taniej.

Otoż, pomijając już tę kwestję, czy po staniemiu kiełbasy e 50 fen. na funie byłaby już dostępna dla ludności, oświadam, że fiak na fiak krakowskiej kosztuje u mnie 15-20 fen., co dowiedzieć mogę rozmawianiem resztków, kupujących u mnie fiaki. Informator „Gońca”, którego nazwisko jest mi już znane, u mnie fiaków wcale nie kupuje, gdyż ma jeszcze z przed wojny spory zapas, z którego sprzedaje nawet innym. Informacją swoją chciał przede wszystkim siebie i swoich koleżów wytlumaczyć, i jednocześnie zażądać się porachować za to, że dzięki mej interwencji smuszony był za osnow okupacji niemieckiej, ożęć swych zysków, osiągniętych z monopolu mięsnego w wysokości 40 marek od stuki oddawał na rzecz miasta. Za kłamliwe oskarżenie male podlegam owego pana do odpowiedzialności s art. 240 K. K.
Z poważaniem L. Nowak.

Różne wieści.

□ **Aresztowanie komendanta milicji.** Z Ostrowia łomżyńskiego donoszą, że szandierka polowa s Łonty aresztowała komendanta milicji ludowej w Ostrowiu i odstawiła go do aresztu w Łomży.
Przyczyny aresztowania nie są znane.
Zgłoszą kolęszczka wiktadowa z Kasy Polowy ososa „Częstochowa” № 1337 na imię Antonij Prykiewiczy, oras 40 rb. gotówka. Znalazca przemny o swrot do kasy „Częstochowa” III Aleja.

Organizacja — to nasza siła

Teatr „ODEON” ul. Panny Marji 27.

PROGRAM:
od niedzieli 18 do wtorku 20
Maja

Dla dzieci wejście
wzbronione

Bufet cukierniczy przy teatrze.

Dla odkupienia winy...

Sensacyjny dramat zyciowy w 5-iu aktach.

W roli głównej słynny tragic europejskiej sławy **Alwin Neuss.**

Nad program:

PIERWSZY OBCHOD 3-go MAJA w WOLNEJ POLSCE 1919 r. (zdjęcia z natury)

Od bólu GŁOWY **NERWOMIGREN-MOTOR**

w aptekach
wyrobu Warsz Tow Akc
„MOTOR”

Zadać w aptekach i składach aptecz.

Wypробowany środek przeciw reumatyzmowi i t. p. bólom
Expeller Czestochowski
z wieżą Jasnogórską
wyrabia aptekarz A. Wlosiński
zadac wszedzie

PASTA CZARNY LEW

LISS-NOIR

Znana pasta do obuwia „CZARNY LEW” (Lion Noir) zjawila się na rynku.

Właściwość tej pasty:

Konserwuje skóry, nadaje jej wydatny połysk, czyni skórę nieprzemakalną i miękka. Pasta „CZARNY LEW”, dzięki jej obfitej farby i Huszczu czarni i czerni obuwie nawet z nagorzonej skóry.

ZADAC WSZEDZIE.

Reprezentant: Shtad farb „RIF OLIN” War-
szawa, Gwiazdca Nr. 5 tel. 94-88.

Kto raz spróbował,
ten przekonał się,

że tylko **„MARY”**

jest najlepsza terpentynowa
Pasta do obuwia

Pasta „MARY” dzięki swym własnościom chemicznym czyni skórę odporną na wilgoć, zapobiega pękaniu i nadaje obuwia piękny połysk. Zadac wszedzie! 0759-

Pierwszy w Częstochowie chrześcijański sklep i kupno i sprzedaż różnego rodzaju mebla: pianki, materacy do wyściółki, p. p. cenn. 4-5. Ustawkowany przez polną szkołę, urzędniczo, wianic, spianki, stalowych, i t. p. ul. Panny Marji Nr. 28

Co sprzedania
harmonja Fryz Stambrowskiego bramy, stambrowska wiad, Kosciuszki 12.

Piękne
płania nauki, bez różnicy wieku, stenografii, jżanie na maszynach, ul. Kosciuszki 22. Nowicka. 1229-

Warsztat
stolarski sprzedam Wilezki Rynek N. 461. 1221-

Potrzebna
spodniarka li-ga aleja Nr. 39 B. Klause. 1225.

Siusarz
mehanki dżigostki praktyk posiada najciażę, mieszka Złotna 39 B. Jaworski. 1225-

15,000 rb.
do wyprawy zania na 1-ty numer hipoteki nierechomości w 40 m. 18 odg. 8-4 p. 1229-

Bacznosc!
cukru kade i od kupia najlepszej placę Kosciuszki 19. Fabryca cukrow. 1227-

Koty
do bielizny różnych wymiarkow poleca staid na czyje kuzamony W. Nowicki dawniej W. Stawski Alja Nr. 83.

Do sprzedania
na dogodnych warunkach jednopiętrowy murowany dom z cegły, składający się 18-10 pokoj; z piwnicami i wszelkimi wygodami, z obszernym wazynym ogrodem, położony na przedmieściu Częstochowy przy fabryce „Rakow” i przy szynym przyjeździe „Staszko” Dr. Z. W. W. Wiad. na miejscu w właściciela Józefa Sienkaka na Rakowie, Potrzebno two wyloszco.

Potrzebna
szaradnie stanciarzki, poldnicarzi do pracowni sukien i kryje sukienek p. I. „Swiala” ul. Jana Kulskiego 6. 1214-

Dubeltówka
dwunastka bezrukowa najnowszego systemu, nie używana jest do zabycia u T. Lewickich Ost. Grew ul. Krakowska 24. 1216-

Pokost
jest do nabycia w olejarni ul. Krakowska 22. 1217-

Prosz
przyjmie do mielania Warszawa Nr. 113.

Sprzedam
dwa duże stoły krzesła i 19, 1230-

Dr. Stefan Purski
choroby skórne i weneryczne
przyjmuje codziennie godz. 8-11, 3-7, wieczorem 3.
w Częstochowie ul. Kilińskiego 5
i (Piłkusa 5) 1-piętro. 734-

ZAKŁAD MECHANICZNY
Pawła Malczaka
w Częstochowie ul. P. Marji 28.
Zakład wykonuje naprawy i jest na reparaacje broni wszystkich systemów jak również precyzyjnej gabarety Wykonanie solidne z gwarancją.

KEFIR
w abencencie z wyborowego mleka jedne i dwa dniowy z odstawą do domu poleca apteka B. Bystydzieńskiego, Krakowska 36 telefon 33.
Zamówienia można również zgłaszać w apt. W-go Dra Monikowskiego i Aleja.

Doktor
A. FITKAŁ
b. 40-letni lekarz szpitala św. Ducha w Warszawie
przyjmuje chorych od 9 do 12 i od 3 do 8-jej. ulica św. Barbary, Nr. 11.

DOKTOR
Paweł Broniatowski
w CZĘSTOCHOWIE
ul. Panny Marji N 21.
Choroby skórne i weneryczne i dróg moczowych.
Ogłoszenie: od 9-12 rano i od 4-7 p.p. Panie od 12-1 po południu. 077-

Dr. med.
N. Neufeldówna
Choroby zaliczalne i moczopiętrne
przyjmuje codziennie od 3 1/2 do 5 1/2 po poł. Z Aleja nr 10. 2 piętro

Lekarz-Dentysta
Michał Grejniec
ul. Panny Marji (i Aleja) N 10
Przyjmuje codz. od 9-1 i 8-7 w.

Dyrekcja 8 kl. Gimnazjum Żeńskiego
Wacław Chrzanowskiej
zawiadamia,
ze egzaminu wstępne do klas wst. I, II, III, IV, V, VI i VII-jej odbędą się dnia 26, 27, 28 i 30 maja.

Niezawodny środek przeciwko
duszności, kaszłom, kokiłszom,
katarom i zapaleniom oskrzeli
„Granulki Russyana”
(Granules sulphuris aurati benzoiati) 0624-
wyrabia labor. farmac. „**Ap. Kowalski**” Warszawa.
Cena puszelka Mk. 5.— Sprzedaw w aptek. i skl. apt.— Sposób użycia dołozony do każdego puszelka.

DOKTOR
Józef Kluczewski
b. ordynator uniw. ginekologicznej Kliniki w Kazaniu.
choroby wewnątrz i kobiece.
przyjmuje:
ul. Panny Marji 52, od godz. 1-7 wiecz.

lekarz dentysta
E. SZAJNWEKSLER
ul. P. Marji (i Aleja) N 1.
przyjmuje od 10-1 i od 3-6 p.p.
w Niedzielę od 10-12.

Dr. med.
Arnold Bram
poradnik i wzornik przyjęcia
Nowy Rynek 12.

Ofiary
Zamiast kwiatów na trumnę 6. p. Juliana Koernera Pracownicy burtowni właścicielei aptek w Częstochowie na Bezdolne dzieci składają Mk. 25.

Dr. J. Marczewski
CHOROBY OCZU
10-11 rano 2 1/2-4 po poł.
Piękna N 19.

SKŁAD MEBLI
żelaznych i drewnianych
Edwarda Kindermana
ul. Kościuszki Nr. 28 (dom wt.)
POLECZA: łazka, seaty, stoły, krzesła (od 15 Mk. za szt.) krzesławy, biurka, umywalki, wozki ościenne, rowerki i t. p. Odstawienie mebli bezpłatnie.

DOKTOR MED.
E. Petrykat
b. lekarz Kliniki Prof. LESSERA
Choroby skórne, weneryczne i moczopiętrne
przyjmuje od 10-1 rano i od 3-6 godz. wiecz. w Częstochowie.
ul. Szkolna N 6, i piętro

„Zapisy na członków kooperatywy robotniczej „Napród” w Częstochowie (ul. Kościuszki 62) przyjmujemy od g. 6 i pół do 8 i pół wiecz. codz.”